

Het project 'De Nieuwe Toekomst' richt zich op participatie en economische zelfstandigheid van vrouwen die slachtoffer zijn geweest van huiselijk geweld.

Jaarlijks worden rond de 220.000 volwassenen slachtoffer van ernstig en structureel geweld in huiselijke kring, terwijl circa 1 miljoen volwassenen slachtoffer zijn van incidenteel geweld in huiselijke kring. Er zijn grote verschillen tussen mannen en vrouwen ten aanzien van de aard van het huiselijk geweld. Ruim twee derde van het evident huiselijk geweld is gepleegd door partners of ex-partners.

Vrouwen zijn in de meeste gevallen slachtoffer. Dit gaat vaak samen met een proces van intimidatie, dreiging en controle door de (ex)partner richting de vrouw.

DE NIEUWE TOEKOMST

Omdat het geweld plaatsvindt in de intieme sfeer van het eigen huis en het maanden tot jaren kan voortduren, is de impact op de slachtoffers enorm.

Vrouwen die uit de vrouwenopvang of hulpverlening komen hebben vaak een lange weg te gaan voordat ze hun leven weer op de rails hebben en hun eigen kost kunnen verdienen. Vanwege de specifieke

situatie van deze groep is een gerichte aanpak ontwikkeld die we onder de naam 'De Nieuwe Toekomst' aanbevelen aan alle gemeenten die deze groep vrouwen willen ondersteunen om uit de bijstand te komen. In een pilot uitgevoerd in Overijssel is gebleken dat deze aanpak goede resultaten oplevert: meer dan de helft van de deelnemers is aan de slag gegaan.

Hoe ziet die specifieke methodiek er uit?

De methodiek richt zich op vrouwen die te maken hebben gehad met huiselijk geweld en die, na een periode van opvang en hulpverlening, toe zijn aan het zetten van stappen op weg naar een betere toekomst voor henzelf en hun eventuele kinderen. Het gaat om vrouwen die geen eigen inkomen hebben, wel voldoende Nederlands spreken en vooral gemotiveerd zijn.

In de vrouwenopvang zijn de vrouwen begeleid met de methodiek Krachtwerk waarin de vrouwen ondersteund worden bij het inventariseren van hun krachten en ambities. De methodiek 'De Nieuwe Toekomst' sluit hier goed op aan en is gericht op het ondersteunen van vrouwen om actief aan de slag te gaan om een baan te vinden, een opleiding te volgen of om vrijwilligerswerk te doen. Het uiteindelijke doel is een stap dichterbij financiële zelfstandigheid te komen omdat dit de beste bescherming biedt tegen huiselijk geweld.

Om de deelnemers te ondersteunen bij het bepalen van hun participatiedoelen nemen ze deel aan de training van 10 bijeenkomsten in de Toekomstwerkplaats. Onder begeleiding van een professionele trainer en met onderlinge steun in een groep van 12 deelnemers ontwikkelen zij een toekomstperspectief dat bij hen past. Daarnaast hebben zij een persoonlijke coach die hen begeleidt bij het realiseren van hun doelen. Deze coach blijft maximaal 9 maanden actief voor hen. Er wordt veel aandacht besteed aan een goede koppeling van een deelnemer aan een coach. Het zoeken van steun bij iemand die jou op een positieve manier kan helpen is onderdeel van het leerproces en van belang ook na het project.

De resultaten die tot nu toe met deze methodiek zijn behaald zijn veelbelovend. Het succes zit in de combinatie van training in groepsverband en de inzet van persoonlijke coaches met wie de deelnemers wekelijks contact hebben. De coaches zijn vrijwilligers van vrouwenorganisaties die zijn geselecteerd en geschoold om te helpen bij het daadwerkelijk zetten van stappen in de richting van opleiding en werk.

Coach 'Ik geef haar praktische tips, boor mijn netwerk aan voor een stageplek of part-time baan en probeer haar mentaal te ondersteunen. Inhoudelijk heb ik geen oordeel over de keuzes die ze maakt. Ik vraag wel: waarom maak je die keuze? Of: heb je hieraan gedacht? Op die manier probeer ik haar te helpen.'

Deelnemster 'Het project is niet gericht op het verleden, maar des te meer op onze toekomst. Waar liggen onze kwaliteiten en hoe kunnen we deze benutten? Gezien het verleden van iedereen deed het mij verbazen hoe sterk alle vrouwen zijn en hoeveel wilskracht ze bezitten. Uit eigen ervaring kan ik zeggen dat het verleden mij alleen maar sterker heeft gemaakt en dat ik graag het heft in eigen handen wil nemen. Het project sluit daar helemaal op aan. Het doelgericht bezig zijn met wat je wil en wat je kan, en dat in een actieplan zetten zodat je toekomst visueel wordt, iets waar ik al jaren over droom, mijn eigen toekomst...'

Ministerie van OCW

Belangrijke oorzaken van huiselijk geweld liggen in stereotiepe beelden over de rol van mannen en vrouwen, ongelijkheid en machtsverschillen.

De oplossing moet dan ook gezocht worden in gezonde, gelijkwaardige relaties tussen mannen en vrouwen. Arbeidsparticipatie levert een bijdrage aan het zelfvertrouwen en de economische zelfstandigheid van vrouwen. Een ambitieuze doelstelling voor deze doelgroep, die vraagt om een specialistische aanpak en extra begeleiding. Het ministerie van OCW heeft daarom een pilot project van de Nederlandse Vrouwen Raad en de Federatie Opvang gesubsidieerd; De Nieuwe Toekomst biedt een aanpak op maat en coaching door vrijwilligers en laat positieve resultaten zien. Met de inzet op arbeidsparticipatie is niet alleen het zelfvertrouwen, maar ook de economische zelfstandigheid van de deelnemers versterkt.

We nodigen gemeenten, waar vrouwenopvang is, van harte uit om mee te profiteren van het aanbod De Nieuwe Toekomst en samen met het ministerie te investeren in een verdere uitrol.

VNG

Waarom is de Nieuwe Toekomst een aantrekkelijk traject voor gemeenten?

Het biedt nieuwe mogelijkheden om een moeilijke doelgroep meer kansen te bieden tot arbeidsparticipatie. Dat kan door deze groep, die grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft, met begeleiding van deskundige vrijwilligers op weg te helpen. Dit alles in nauwe samenwerking met de Federatie Opvang en de Nederlandse Vrouwen Raad. Voor de gemeente betekent dit: meer doen met hetzelfde budget, aanboren van nieuwe groepen vrijwilligers en een 'plus' programma voor de deelnemers. Een echte win/win situatie.

Kennisland

De afgelopen maanden hebben Kennisland (www.kennisland.nl) en InWithForward (www.inwithforward.com) met vrouwen in de vrouwenopvang in Apeldoorn gewerkt aan ideeën en concepten voor een beter leven na de opvang. We zien dat een sociaal netwerk één van de eerste levensbehoeften is. Het valt op dat deze levensbehoeften is. Het valt op dat deze groep, na het oude netwerk te zijn ontvlucht, vaak maar een heel beperkt sociaal netwerk overhoudt. In veel gevallen bestaat hun netwerk voor het overgrote deel uit professionals – waar ze sterk op gaan leunen. Ze staan dus, met hulp, op eigen benen, maar zetten geen stap vooruit. Een netwerk van vrijwilligers zou op dit front een uitkomst kunnen zijn. Mensen die hen niet als professional benaderen, maar ze in verbinding brengen met andere netwerken, kansen en mogelijkheden – en ze dus helpen stappen te zetten.

Feiten en informatie over De Nieuwe Toekomst

De methodiek De Nieuwe Toekomst is ontwikkeld en uitgevoerd in Overijssel door de Nederlandse Vrouwen Raad, Vrouwenplatform Carree en FNV Vrouw. Er werd samengewerkt met organisaties voor vrouwenopvang, politie, maatschappelijk werk. Hogeschool Windesheim verzorgde de scholing voor de coaches. Bureau Arcon verzorgde de effectrapportage. Het ministerie van OCW financierde dit pilotproject en wil tevens een financiële bijdrage leveren aan de verdere uitrol van dit project in combinatie met financiële steun van de deelnemende gemeenten.

In deze uitrol van de methodiek werken de Nederlandse Vrouwen Raad en de Federatie Opvang nauw samen.

Voor meer informatie over het project kunt u een mail sturen naar: l.wouters@de-nvr.nl (Lotte Wouters), Nederlandse Vrouwen Raad, www.nederlandsevrouwenraad.nl/denieuwetoekomst of naar l.vanbemmel@opvang.nl (Liesbeth van Bemmel), Federatie Opvang, www.opvang.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap